

145 Båtröset

Ett urminnes gränsmärke mellan Fläckebo och Kila socknar (Norrbo och Övertjurbo härad).

Karta Lantmäteristyrelsens arkiv, Fläckebo sockenkarta 1688

Här syns Båtröset i Öster Sättra.

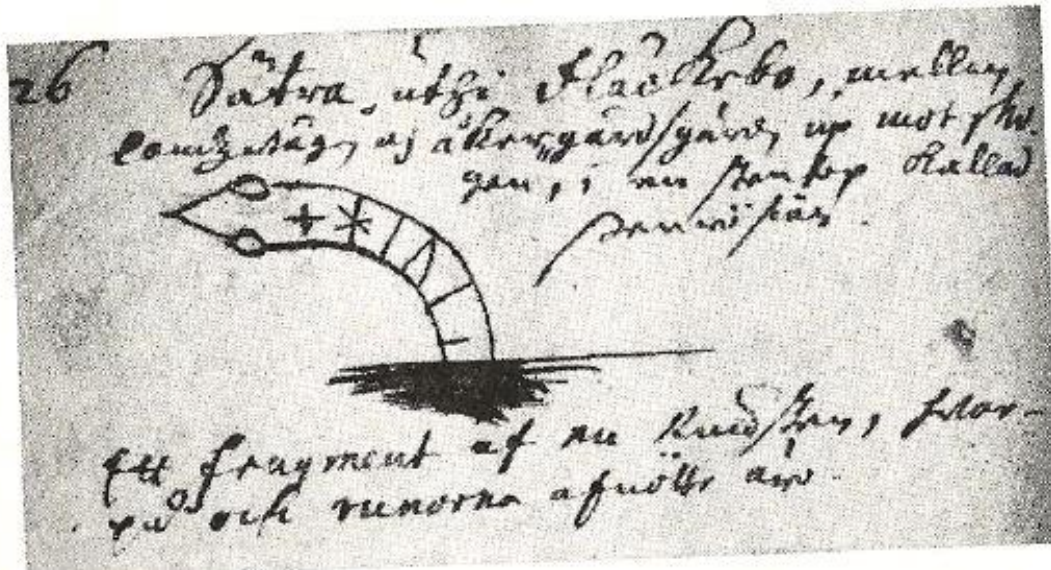
Båtröset på ovanstående utsnitt ur sockenkartan 1688 gör med tanke på dess utseende verkligen skäl för namnet "Båtröset". Och som synes är Sättraby markerad på Kilasidan om Båtröset (se inledningen av artikeln om Ö.Sättra by i "Våra efterforskningar"!).

Anmärkningsvärt också att Båtröset är markerat rakt över den gamla Kopparbergsvägen. Måste ha varit hindersamt för fortrafiken. (I synnerhet under 1600-talet då koppartransporterna från Falun till Västerås måste ha varit täta, Sverige var ju under detta århundrade världsledande på kopparmarknaden!). Inte förvånande om man velat avlägsna dessa stenar. Sålunda kan man i senare arkivkällor (1726, 1749, se nedan!) få upplysningen att Båtröset var "raserat" och beskrivet som en stenhög vid sidan av landsvägen.

I nedanstående karta 19-FLÄ-21 (Lantmäterimyndigheten Prästgården 1749) kan man läsa följande om nr 8, Båtröset:

Det framgår således förutom att det utgjordes av en "hoper stenar, hwaribland 2:ne långa lågo omkull" och att på en av dessa stenars sida en båt var uthuggen. Men antog att denna sten varit wette i samma stenröse.

Men O. Celsius inventerade runstenar i socknen år 1726 (Sven B.F. Jansson) och noterade då i denna stenhop ett fragment av en runristning med ett tydligt ormhuvud efterföljt av 3-4 runor (HIU..?). Man kan väl gissa att skrivaren på 1749-kartan tyckt att detta ormhuvud såg ut som en båt och därmed (felaktigt) förmodat att namnet "Båtröset" hade sin förklaring i detta. Ristningen verkar redan då (1726) vara ganska avnött (dvs lätt att misstolka) enl. Celsius anteckning. Se nedanstående avritning av O. Celsius!

Så till den spännande slutsatsen av ovanstående:

Båtröset har alltså utgjorts av ett antal stenar varav åtminstone 2 st. varit avlånga i formen och av dessa en haft en möjlig runristning. -----> Formen av det på 1688-kartan utritade "röset" för onekligen tankarna till en skeppssättning (som dessutom utgjort ett allmänt erkänt gränsmärke mellan 2 socknar/härader). Men vilken till följd av sin placering rakt över Kopparbergsvägen undanröjts under 1600-talet (??) och lagts i en stenhop ("Stenrössär") vid sidan av Kopparbergsvägen. Under senare tid (1800-1900-talen) har denna stenhop eftersökts, bl.a. av R. Dybeck, men utan resultat. En gissning kan väl vara att stenarna kommit väl till pass i någon husgrund eller annat bygge?